

81978 - Kerahet Vaktinde Kılınması Caiz Olan Nafileler

Soru

Namaz için kerahet vakti hangisidir? Kerahet vaktinde sünnet kılmak caiz mi?

Detaylı cevap

Birincisi

Namaz kılmanın yasak olduğu vakitler özetle üç vakit olup detaylı olarak beş vakittir.

Detaylıca kerahet vakitleri:

-Sabah namazından sonra güneş doğuşuna kadar

-Güneş doğuşundan bir mızrak uzunluğu kadar yükselinceye kadar bu süre olarak yaklaşık on iki dakikadır, ancak tedbir açısından bunu on beş dakika olarak belirlenir.

-Güneşin gökyüzü ortasında bulunmasından itibaren yer değiştirmesine kadar

-İkinci namazından sonra güneş batıncaya kadar.

- Güneş batıma başlamasıyla batışın tamamlanıncaya kadar

Özetle kerahet vakitleri üçtür:

- Sabah/fecr vaktinden güneşin bir mızrak kadar yükselinceye kadar

- Öğlen vaktinde güneşin gün ortasında olmasıyla kayıncaya kadar

- ikinci namazından sonra güneş batıncaya kadar.

Bu konuda delillere ulaşmak için (48998) nolu sorunun cevabına bakınız.

İkincisi:

Bu vakitlerde yasak olan namaz sünnet namazlarıdır. Ancak farz namazları ve farz namazın kazası ise kerahete tabi değildir.

Asıl olan sünnet/tetavvu namazlarının her zaman meşru olmasıdır. Zira ayet genel ifadeyle gelmiştir: “Ey iman edenler, rükû edin, secde edin, Rabbinize kulluk edin ve hayır işleyin ki kurtuluşa eresiniz.” (Hac 77)

Ayrıca şu hadisin umumi ifadesi de konuyu destekler:

“Peygamber Efendimiz -sallâllâhu aleyhi ve sellem-’in yakınında geceler, ona abdest suyunu getirir ve diğer ihtiyaçlarını görürdüm. Bir gün Allah Rasûlü -sallâllâhu aleyhi ve sellem- bana;

-“İste! (Vereyim.)” buyurdu.

Ben de; -Cennette Seninle beraber olmayı isterim. dedim.

Efendimiz -sallâllâhu aleyhi ve sellem-; -“Başka bir şey istesen olmaz mı?” buyurdu.

Bu sefer ben; -Dileğim ancak budur! dedim.

Bunun üzerine Rasûlullah -sallâllâhu aleyhi ve sellem-;

-“Öyleyse çokça secde ederek kendin için bana yardımcı ol!” buyurdu.”

Bunun üzerine nafil namazlarından asıla olan yerleşik ve yolcular için her zaman meşru olmasıdır. Ancak bazı vakitlerde şeriat, namaz kılınmasını yasaklamıştır. Bu vakitler beştir. (el Şerhul mumti şeyh İbn Useymin)

Üçüncüsü:

Bazı fıkıh alimleri, kerahet vaktinde bazı nafil ibadetlerin istisnai olarak yapılabileceğini savunurlar:

1-Tavaf sünneti.

Cubeyr bin Mut'im r.a'dan rivayetle Rasulullah Sallallahu Aleyhi Vesellem şöyle dedi: "Ey Abdi Menaf oğulları! Gece veya gündüzün her hangi bir vaktinde Ka'be'yi tavaf edecek ve namaz kılacak hiçbir kimseyi engellemeyin!" (Tirmizi 868, Nesai 2924, Ebu Davud 1894, İbn Mace 1254, Elbani sahihtir dedi.)

2-Cemaat namazını tekrarlamak.

Her kim farz namazını kılar ve daha sonra bir mescide girer ve cemaatin namaz kıldığını görürse onlarla namaza durur. Kerahet vakti olsa da onlarla kılar ancak namazı nafîle olarak sayılır.

Yezid bin el Esved el Amiri r.a'dan rivayetle Rasulullah Sallallahu Aleyhi Vesellem evlerinde namazlarını kılıp ancak mescidte kendisiyle namaz kılmayan iki adama şöyle dedi: "Şayet evinizde namaz kılar da sonra mescide geldiğinizde cemaatla namaz kılınıyorsa onlarla kılın o namaz sizin için nafîle olarak sayılır" (Tirmizi 219, Nesai 858)

3- Revatip sünnetler, şayet kerahet vakti girinceye kadar meşgul olursa kerahet vaktinde kılabilir. Aynı şekilde öğlen ile ikindi namazını birleştirmek istediğinde öğlenin son sünneti ikindi namazından sonra kılabilir. Rasulullah Sallallahu Aleyhi Vesellem öğlen namazının son sünnetinden meşgul olduğu için ikindi namazından sonra kılmıştır. (Buhari 1233, Muslim 834)

4-Cuma günü imam hutbe verdiği esnadan camiye girildiğinde kısa/hafif iki rekat namaz kılınır. Zira Cabir bin Abdullah r.a'dan rivayetle: Cuma günü Rasulullah Sallallahu Aleyhi Vesellem hutbe okurken bir adam girdi. Rasulullah ona sordu: Namaz kıldın mı? Adam: Hayır, cevabını verdi. Rasulullah: Kalk iki rekat namaz kıl! Dedi. (Buhari 931, Muslim 875)

5- Cenaze namazı

İcma ile uzun süren kerahet vakitlerinde kılınır. Yani sabah namazından sonra güneş doğuncaya kadar, ikindi namazından sonra güneş batıncaya kadar. İbn Kudame Rahimehullah şöyle dedi: Cenaze namazının sabah namazından sonra güneş doğuncaya kadar, ikindi namazında güneş batıncaya kadar, kılınması konusunda ihtilaf yoktur. İbn el

Munzir: Cenaze namazının sabah ve ikindi namazından sonra kılınabileceği hususunda Müslümanların icması vardır. Ancak Ukbe bin Amir hadisinde söz konusu üç vakitte cenaze namazı kılmak caiz değildir:

Rasulullah Sallallahu Aleyhi Vesellem Üç vakitte namaz kılmamızı ve ölüleri defnetmemizi yasakladı. Burada namazın defin ile zikredilmesinin amacı cenaze namazıdır.

El Esrem şöyle dedi: İmam Ahmed'e Güneş doğduğunda cenaze namazı kılınmasını sordum. Şöyle cevap verdi: Güneş doğarken namaz kılınmasını beğenmiyorum ve Ukbe bin Amir'in hadisini okudu. Cabir, İbn Ömer'den de buna benzer hadis rivayet edilmiştir. İmam Malik el Muvatta adlı eserinde İbn Ömer'den rivayet etmiştir.

El Khattabi: Bu, ilim ehli çoğunluğunun görüşüdür.

Sabah ve ikindi namazlarından sonra mübah kılınmasının sebebi vakitlerin uzun olmasıdır. Çünkü cenaze uzun süre bekletilmez. (el Muğni 1/425)

Dördüncüsü:

Alimler bazı nafilelerin kerahet vaktinde yapılıp yapılmaması hususunda ihtilaf etmişlerdir. Örnek olarak sebebe dayalı sünnet; Tahiyetul mescid ve abdest namazı. İmam Şafii ve bazı alimler bu sünnetlerin kerahet vaktinde kılınmasının caiz olduğunu söylerler. Tercihli görüş de budur. Diğer alimler bunu yasaklamıştır. Zira bu alimler sebebe dayalı veya sebebsiz nafile ayrımı yapmaksızın aynı hükmü vermişlerdir. Daha detaylı bilgi için (306) nolu sorunun cevabına bakınız.

En iyisini Allah bilir.